

ПРАВДА

ІЛЮСТРОВАННИЙ НАСОПИС

Виходить щотижня.

Адреса Редакції і Адм.:

„ПРАВДА“

Львів, вул. Кльоновича

ч. 8. II. пов.

Телефон 4-48.

ПЕРЕДПЛАТА

в краю: Річно 12 зол.

Піврічно 6 зол.

Чвертьрічно 3 зол.

Місячно 1 зол.

За кордоном: Річно 2 ам.

дол. або їх рівновартість.

Поодинок. число коштує 20 сот.

УРОДИНИ СВ. ОТЦЯ

В суботу 31 травня обходив Св. Отець день своїх уродин, у якім скінчив 73 роки життя. Хоч св. Отець обходив свої уродини тихо, зі всіх кінців світа наспіли телеграми з бажаннями для Голови Католицької Церкви.

ДАР КИТАЙЦІВ ДЛЯ СВ. ОТЦЯ

З нагоди золотого ювілею священства св. Отця, урядили китайські католики збірку, яка дала 270.000 фр. франків. Квоту цю призначили вони на оплачення коштів удержання китайських богословів у римській колегії. Цєю збіркою дали китайські католики доказ синівського привязання до Апостольської Столиці.

ЛАТИНСЬКА АЗБУКА НА РАДЯНЩИНІ

Всеросійська Академія Наук виразилася прихильно про заведення латинської азбуки на просторі ССРСР. Правдоподібно вже в найближчій часі лат. азбука буде заведена.

БРАК ХЛІБА В ХАРКОВІ

Большевицький часопис „Комуніст“ повідомляє, що в Харкові знов дається сильно відчувати брак хліба. Перед пекарнями стоять люди в черзі вже від 5 год. ранку. Населення страшно обурене. Щоб успокоїти товпу Харківська рада звернулася до населення з заявою, що пекарні мають великий запас муки.

ГРАД В КОСІВСЬКІМ ПОВІТІ

Над Косівщиною пронеслася недавно буря з градом. Град знищив все на полях громади Микитинці, а в інших 3 громадах спричинив шкоди.

САРАНЧА НА УГОРЩИНІ

Полудневу Угорщину навістила язва саранчі, що надлетіла з Семигороду. Найбільше потерпіли околиці Сегедину. Саранча ця є європейського походження. Влада взялася енергійно до її поборювання.

ПОЖЕЖА В СКОЛІМ

З невідомої причини вибухла пожежа в одній жидівській домі. Вогонь кинувся на сусідні будинки так, що згоріло 4 склепи. Шкода виносить 100 тисяч зол.

Серце Христове пануй над нами!

...Дім, у котрім почитатимуть образ Серця Мого, наповниться Божим благословенням.

В родині вітатиме мир і згода, бо всіх злучу Моею любов'ю.

НАЙБІЛЬШЕ НОВОЧАСНИЙ ПАРЛЯМЕНТ

Фінляндський парламент під технічним оглядом можна назвати найліпше улагодженим у цілм світі. При допомозі відповідних улагоджень передає через радіо кожду виголошену промову. Саме тепер кінчать найновіший прилад, який дасть змогу почислити голоси при помочи електрики. Кождий посол має перед собою на пульті два гузики назначені „так“ і „ні“. Коли один з них потиснути, світить в тій хвилині відповідна жарівка на таблиці вмурованій над посольською трибуною. Коли би посол хотів здержатися від голосування, потисне оба гузики, через що не світить жадна жарівка. По скінченню голосування, председатель парламенту тягне за підойму, а в долині таблиці відразу виступає сума голосів „так“ і „ні“. Цей спосіб забезпечує перед всякими помилками при обчислюванню голосів.

НА СИБІРІ МОРОЗИ

Північну і середню Росію, а також Сибір навістила незвичайно зимна філя. В вологодському окрузі почалися сніговії. В Москві тепература в день виносить 10 степенів низше зера, а в ночі кілька степенів висше зера.

ПЕРЕРВАННИЙ ПОХОРОН

У Львові був такий випадок: Дня 24 травня рушив похоронний похід з тілом пок. Вісневського, львівського купця зі шпиталю на кладовище. Та незабаром надбігла шпитальна служба і задержала караван. Показалося, що заведення судової медицини зарядило здержати похорон і переведення судово-лікарської секції тіла. Причиною того зарядження було донесення до суду, що Вісневський не помер мабуть природною смертю тільки що його хтось згладив зі світа.

Що діється на радянській Україні

Закордонна преса подає за большевицьким часописом „Комуністом“, що Укр. Совнарком рішив звільнити цілу центральну комісію для українізації радянських урядів на Україні. Виявилося, що в „українській державі“ на кожних 100 радянських урядників припадає лише 11 Українців, а решта чужинці. Тепер рішили що 11% Українців урядників на цілу республіку трохи за мало і тому то назначили нову комісію, а її головою призначили Затонського, який буде новими методами „українську“ державу українізувати. Підчас коли большевицький уряд не може собі дати ради з українізацією, на Україні тимчасом неспокійно, бо колективізації таки не занекали. В Вапнярці вбили комісара,

що приїхав для переведення колективізації. В кількох селах під Вапняркою вимордували урядників, що також працювали при колективізації.

В Новгороді Волинським знов таки через колективізацію дійшло до сутички з військом, яке лише з тяжкою бідою розігнало товпу, що на нього напирала. ДПУ переводить скрізь арештування. Щоденно висилають з України на Сибір по кілька тисяч людей. З самого Києва вивозять денно пересічно по 1000 людей на Сибір і в північні гузернії. На Кубанщині також неспокійно. Мости і важніші залізничні шляхи стереже військо. Всякі комуністичні збори відбуваються під охороною скорострілів і панцирних самоходів.

Новий ромунський король

До Ромунії вернув літаком на днях князь Карло, що перебував в Парижі. Про його поворот знав його брат Микола, що є регентом в імені його 7-літнього сина Михайла. По його приїзді скликано засідання Ради Міністрів яке продовжувалося через цілу ніч.

Князь Микола має вибратися на довший час за кордон. Королева Марія, що виїхала до Оберамергав не знала про поворот князя. З початку думали призначити Карла членом Регенційної Ради та през. міністрів Маню подався з

цілим кабінетом до димісії, бо неміг осягнути порозуміння міністрів в положенні, яке витворив поворот Карла. Регенційна Рада покликала Міронеску і доручила йому утворити уряд, який він того самого дня утворив. Відтак Регенц. Рада скликала обі законодавні палати як Народні Збори, щоби змінили закон з дня 4. січня 1926 і вернули Карлові права. Дійсно Народні Збори закон той змінили і проголосили Карла ромунським королем.

—о—

Магометани прилучилися до руху Гандія

Індуські націоналісти взялися дуже гостро до бойкоту англійських товарів. Перед skleпами в Бомбаю порозставляли стійки, які завертають від дверей кожного, що хоче щось в склепі купити.

Магометанське населення Індії урядило на днях велику маніфестацію. Вулицями Бомбаю перейшов величезний похід, у якому взяло участь кількаде-

сят тисяч Магометан, які рішили піддержуватися програми індійського конгресу. Ухвалено резолюцію, яка звиває до участі в протиангл. акції Гандія. Резолюція звиває Магометан до цивільного непослуху і бойкоту англійських товарів.

У Пешаварі відділ туземців убив двох англ. шоферів, самохід підпалив, а тіла вбитих вкинув в огонь.

—о—

Відкриття нового озера

Начальник наукової виправи для дослідів середущої Азії Андрювс, доніс Інстуту Карнеджія, який цю виправу фінансує, що в Монголії існує озеро дотепер вченим незнане. Численні сліди вказують на те, що саме в тій околиці перед тисячами а тисячами літ мав бути райський сад. Андрювс вислав для дослідів озера одного члена монгольської виправи. Зі звіту, який надіслав той вчений виявляється, що озеро має численні поклади цікавих і незнаних мінералів і що озеро окружене пісчаними горбками. Він твердить далше у своїм звіті, що він найшов сліди на основі яких буде можна в тій околиці натра-

фити на кістяк первісного чоловіка. Виправа Андрювса шукає вже довший час слідів тих, що мали бути першими предками людства.

Виправа подорожує самоходами, але до того озера мусітиме вжити коней, бо доступ для самоходів туди неможливий. Щоби доїхати до того озера треба буде виправі 2 місяці часу. Дорога веде через простори, які є в руках монгольських розбишацьких ватаг. Та вчений Американець порадив собі з ними в цей спосіб, що заплатив їм 15 тисяч доларів за право переїзду через розбишацьку територію. Розбишацький ватажок обіцяв навіть дати виправі сильну охорону.

Християнське виховання молоді з Енцикліки Св. Отця Пія XI.

9. Що таке християнське виховання.

В попередних частинах Енцикліки говориться, що виховання молоді належить у першу чергу до родини, а відтак до Церкви і до держави, а належить до них у ріжний спосіб. Дальше говориться в Енцикліці про те, яке має бути те християнське виховання молоді.

Головною прикметою християнського виховання є те, що воно обнімає цілого чоловіка. А чоловік це „дух злучений з тілом у єдності природи, з усіма своїми природними і надприродними властями“.

Унаслідок первородного гріха лишилися в людській природі воля схильна більше до злого ніж до доброго.

Отже християнське виховання стремить до того, щоб із малку ту волю схильну до зла і неправди спрямувати на шлях добра і правди. І в тій ділянці має християнське виховання велику поміч у багатовіковім досвіді кат. Церкви, великої Матери-вихователки людей і народів. І дивно є, що деякі сучасні „вихователі і філософи“ трудяться у вишукуванні якогось загального морального кодексу виховання.

Так начеб не існувало Десять Божих Заповідей, ані не було Євангельського закону, ані навіть права природи виритого Богом у серці чоловіка, яке каже нам сам здоровий розум і яке через Обявлення дав нам сам Бог у Десятьох Заповідях“. Хоч дивно, але воно справді так буває, як говорить Христовий Намісник. Особливо останніми часами, після війни, намножилося безліч тих „вихователів і філософів“, що шукають у вихованню „нових шляхів“, а в дійсності блукають по бездоріжжі, „хоч перед ними сяють шляхи Божі“.

Отже християнське виховання це таке виховання, котре опирається на приписах християнської моралі, яких основою є Десять Божих Заповідей.

10. Середовище виховання.

Можна сміло сказати, що людина буде такою, якою вирізьбить її від ранніх літ найближше її оточення, тобто т. зв. середовище. „Першим природним і конечним середовищем є родина, призначена Творцем саме на це. Для того нормально найуспішнішим і найтривалішим є те виховання, що його дістається у добре уладженій та карній християнській родині. Є воно тим успішніше, чим ясніше й триваліше присвічує там добрий примір, передовсім родичів та інших домашніх“.

Якже на часі прийшли ті слова Христового Намісника тепер, коли так захитані основи родинного життя. Перше природне середовище виховання, яким є родина, сьогодні поважно загрожено. „До ослаблення — читаємо в Енцикліці — впливу родинного середовища

прилучається нині факт, що майже всюди прямується до щораз більшого відірвання дівори від родини, вже від наймолодших літ, під різними притоками, чи то економічної, торговельної або промислової чи політичної природи. А є також країна, де вибирають дітей з лона родини, щоб їх виобразувати (а радше, краще сказати, щоб їх обезобразити і зіпсувати) в товариствах і школах без Бога, в безбожності й ненависти, по скрайнім соціалістичним теоріям, де повторюють правдиву і стократно страшнішу від Іродової різню немовлят".

І тому Св. Отець звертається передовсім з горячою просьбою до Душпастирів та закликає їх на Серце Ісуса Христа, „щоб пригадували християнським родичам їх найважніші обов'язки... в ділянці релігійного, морального та громадянського виховання дітей". І просить їх ужити до того всяких засобів, отже науки і катехизації, а також щоб помагали собі „письмами широко розкиданими“.

Ті „письма широко розкидані“ це не що інше тільки католицька преса. Численна, сильно поширена, добра католицька преса, католицькі часописи, журнали і книжки! Це також парохіяльні католицькі бібліотеки. Якже мало в нас на тім полі робиться!

Як мляво йде робота! Деж потрібний запал і одушевлення для апостоляту доброї преси? Якже мало активної помочи для неї, не згадуючи вже про активні обильні перепони і колоди кидані їй під ноги на тернистім шляху. Чому в християнських родинях, товариствах і читальнях мусять бути всякі ворожі Церкві або т. зв. „нейтральні“ часописи, а часто зівсім нема католицьких? Чому толерується всякі „Голоси“ і „Сельроби“, а чому не допускається „Правди“, „Нової Зорі“, „Місіонаря“, „Бескида“, взагалі католицької газети і кат. книжки? Хіба безбожна, і ліберальна преса може заступити вам добру католицьку пресу? Ось питання, які виринають при тім горячій заклиці Св. Вітця, а які повинні викликати в нас такий-же горячий румянець сорому.

(Дальше буде).

БОГАЦТВО ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

Після останніх обчислень, багатство Злучених Держав Америки виносить 360 мільярдів доларів, або пересічно випадає на мешканця по 3.000 доларів в золоті. Відносно найбагатшим є мало заселений стейт Невада, де випадає по 7.338 доларів на мешканця, а найбіднішим стейт Алябана, бо лише по 1.284 дол. Після тих статистичних даних вартість нерухомостей виносить 197 мільярдів доларів. Вартість природної і штучної продукції 40 мільярдів, а вартість движимостей як нпр. меблів, одягу, дорожніх річей і т. д. за виїмком самоходів, — 44 мільярди 700 мільйонів.

—о—

Нові окуляри для поліції ОХОРОНА ФАРМЕРІВ У ЗЛ. ДЕРЖАВАХ

В Бостоні завели для поліції нові окуляри. Через них видно все, що діється за плечима того, що глядить.

Нова митна тарифа в Зл. Державах буде мати дуже високі оплати за заграничні хліборобські продукції. Недавно митна комісія в конгресі, прийняла пропоновані сенатом високі митні оплати на всі чужі хліборобські продукти, за виїмком бавовни і яєць. На худобу прийнято мито по два і пів цента від фунта для лекших штук і по три центи для тяжчих, вище 700 фунтів ваги. Представники фермерів кажуть, що високі ціла не допоможуть багато фермерам. Багато важних хліборобських продуктів не можна охоронити високими оплатами. Натомість, високі оплати принесуть цілком певно подорожіння коштів прожитку.

ПОЖЕЖА ТАРТАКУ

В Потуторах вибухла на днях пожежа в тартаку фірми Вайнфельд і Спілка і знищила сушильню, в якій сушилося тоді до 50 кубічних метрів дубового матеріалу. Причина пожежі невідома. Шкода виносить 15 тис. зол.

—о—

Вже можна бачити людей віддалених на кілометри

В театрі в Шіпектейді в Зєдинєних Державах відбулося недавно незвичайно цікаве видовище, що зробить переворот у кіновій ділянці.

Там відбулося радіоелектричне видовище, а приглядалося й прислухувалося йому 2000 глядачів.

На екрані (полотні, що на ньому появляються світляні образи) бачили образ людей, що рухалися, а справжні люде були від театру віддалені на два кілометри.

Це радіоелектричні заведення в Шіпектейді найняли артистів одного маїдрівного театру до відігнання кількох сцен.

На екрані в Шіпектейді бачили їх із усіма рухами ба й чули їх співи й розмови. Екран був получений із артистами телефоном. Цим телефоном давали артистам різні поручення й усі бачили, як артисти робили це, що їм поручено.

Мікрофон (прилад до скріплювання голосу) з голосником, поміщений у салі віддав теж голоси артистів. Значиться на салі не тільки бачили, а й чули артистів, віддалених на два кілометри.

Що правда, образ на екрані краями не був зовсім чистий. Був мутний, невиразний, зате в середині дуже виразний і чистий.

В робітні, де були актори, світилася лампа розжарена до біла. Між артистами й лампою обертався кружок великий як колесо ровера (біцикля). Цей кружок мав 48 отворів і обертався 20 разів на секунду. Значиться на секунду давало це 20 повних образів артистів.

Світляні філі, що проходили крізь отвори кружка перемінювалися в електричні філі й висилано їх простором на філі довгій 140 метрів.

Ця перша проба сензаційного винаходу пригадає початки кіна. Ще багато треба поробити змін на краще, та всеж таки проба повелася. Тепер уже театри будуть грати для цілого світа. Сидите собі в хаті, бачите на стіні ба й чуєте, що рівночасно грають в театрі, або що десь діється далеко від вас на кількасот або й кількатисяч миль. Кандидат на посла не потребує їздити на збори тільки з одного місця виголосить промову до виборців цілого свого виборчого округу, а вони в себе в хаті будуть його бачити й чути.

Кавалерський податок в Німеччині

Німецька Рада міністрів ухвалила проєкт закона про забезпечення від безробіття. Обезпеченеві місячні складки піднесено з 3% на 4½%.

Незалежно від того скарб держави

мас право стягати від державних і приватних урядників т. зв. жертвенну данину, а від нежонатих ще й податкову данину в висоті 10% від доходного податку.

Катастрофа поспішного поїзду в Франції

В попередньому числі „Правди“ доносили ми про страшну залізничну катастрофу біля міста Монтеро.

На ілюстрації бачимо місце ката-

строфи. Є підозріння, що хтось навмисне спричинив катастрофу, бо тим поїздом їхав франц. прем'єр Тардіє.

—о—

Як. Мк.

(Нове поле 1929).

ЛИШЕ ПУЩА ПРО ЦЕ ЗНАЄ

I.

Раз при неділі став Лесь радитися матери, чи не пітиб йому до Канади заробити троха гроша, та завести ліпше хазяйство, бо дома достатків не було. Мати згодилась. «Я» — каже — «ще не стара, дам собі раду й без тебе, по році, двох вертай, щоби було кому мене поховати». Так Лесь опинився з Галичини в Торонто над озером Онтаріо. Зразу був при конях, відтак послугачем в гостинниці, однак не міг звикнути до життя у великім місті, переїхав поперек Канаду і опинився у одного фермера в провінції Алберті. Праця в полі на свіжій воздусі припала йому до душі, він згодивсяби був там по вік жити, коб лиш була там його ненька. По двох літах зложив дещо гроша і вже придумував, чи не час вертати домі; — та дорога далека, гроший минеться досить, домів мало що привезе. Саме тоді познакомився з Американцем Майком.

Мав він яких 40 літ, полював залюбки на вовків, медведів, бобрів, зароблені гроші пускав легко, а що не витримав довго на однім місці, то знав в Канаді, як то кажуть, всі входи і переходи. Майк бувалий і проворний, зміркував відразу, що з нашим Лесем зро-

бить, що схоче, підмовив, щоб йшов з ним на північ у країну Юкон, що простирається між Аляскою а рікою Мекенсі, де тоді тягнули очайдухи шукати по зарінках рік та потоків золота. Богато з них вертало зі саквами, повними того металю, — кілька погубило, тим ніхто не журился. Гадка заробити за два три місяці тисячі доларів припала до вподоби Лесеви, закупив заощаджений гріш 4 коні для себе і то вариша, який мав бути йому у всім провідником, придбав харчів, кріс то пір, та инше знаряддя для задуманої виправи і пустилися з початком серпня в дорогу. Лесь дав гроші, Майк свій досвід, а доробком мали поділитися по половині.

Яким добрягою був Лесь, а зміркував скоро, що Майк не по душі йому товариш. Як вибралися на безлюддя, мусів він бути дроворубом, конюхом, кухарем, а Майк покурював лиш коротеньку файку, послуговувався товаришем як слугою, та недвозначно давав йому до пізнання, що судьбу його держить в своїх руках.

Харчів мали небогато, бо по дорозі мож було стріляти ренів, які несвідомі ще людської злости безпечно приглядалися проїзжизим, обережних лосів, неповоротних їжачок, зайців, та ріжного рода птицю. Шпарко простували вперед, днем їхали гусаком, оден за другим, вночі коні вели поза собою на довгих поводях, вечером пускали їх пастися, розкладали ватру,

Майк простягався і лежав, а про все потрібне до зладження вечері мусів подбати Лесь.

Раз як звичайно задержалися на нічліг, Лесь, набираючи воду у ведро, почув в лісі якесь протяжне виття, що кріпшало і по часі знов стихало. Глянув на коні, ті насторожили уха, збилися в купу і наближалися до огню. Виття знов далось чути. Збентежений пустився бігцем до огню, а провідник витягнув з губи люльку і сказав зі злобною насмішкою: «Вовки, — в літі боязлива зволоч, але в зимі...»

Відтак скінчився праліс, на овиді показувались чатинні гайки, підшиті ріжнородними корчами. Скінчився непривітний сумерк ліса, сонце освітіло путників, на душі молодшого блиснула радість. По кількох днях задержалися на нічліг на березі великої ріки, а старший, не виймаючи файки, сказав: «Ми вже у мети. Ріка Лайард».

День на день копали рискалями або джаганями надбережний пісок, насипали в котел, переполокували кільканацять разів, вибирали ріняки і камінчики, а відтак розглядали пісок, чи нема бляшок і зерен золота. На однім зарінку по переполоканню замітили жовті, блискучі пластинки. Втішився Лесь, бо ті бляшки воскресили у него надію на поворот у рідний край. Але зараз таки другого дня огорнув його сум, бо при березі ріки побачив тонку кригу льду, а пополудни пустився сніжок, — вістуні надхо-

ЕМІГРАЦІЯ

В цілім краю відбувається тепер освідомляюча пропаганда про значіння еміграції. Еміграція має свою головну причину в біді, тісноті і в переслідуванні. Де таке є, відти люди емігрують, то значить їдуть в чужину. Тяжко покидати рідний край і їхати в світ за очі. А ще тяжше тоді, коли нема в кого засягнути ні ради, ні поради. Тоді ошукують емігрантів ріжні чужі агенти і то страшно обманюють. Завозять людей у такі безвісти, що там приходить їм гинути марно.

Щоб того не було, основуються ріжні Товариства Опіки над емігрантами. Маємо й ми українці таке товариство у Львові і воно має кружки по краю. До них треба звертатися по раду. А свій розум також треба мати, то значить треба, ще й через знайомих емігрантів, котрі вже є довше за морем, довідуватися, як туди найлучше дістатися, яка там робота і земля, кілька що коштує. На сліпо не треба їхати нікуди.

А в чужині треба держатися своєї гр. католицької церкви та не йти до большевицьких організацій, бо через те, що наші люде на чужині даються затягати до большевицьких льокалів, — їх переслідують і до роботи їх чужі народи не приймають. От недавно оголосили німецькі власти, що не бажають собі приїзду на роботу українських ро-

бітників з Польщі, бо вони вступають до більшовицьких організацій у Німеччині і скріпляють там заколот. Тай Поляки масово їдуть туди на зарібки, а наших Німці не хочуть. А до війни наших Німці любили і радо приймали, скорше ніж поляків. От до чого довів дурний розум деяких затуманених людей, котрі послушали байок большевицьких і сельробівських агітаторів тай пригорнулися до них.

В Європі найлучше можна заробити у Німців. А за море найлучше їхати до Канади, бо там наших людей вже багато. Якби там наших не розбивали секти, якби всі наші люди в Канаді держалися гр. катол. Церкви, то булиб великою силою в Канадійській державі.

Розуміється, і там треба тяжко працювати. Але можна доробитися. Яка там робота і як люди приходять до дорібки в Канаді, описано на підставі оповідання поважного господаря Федора Скоробогача з Коцюбинчик (повіт Гусятин). Той дуже цікавий опис напечатаний в газеті „Нова Зоря“ ч. 42. з 8. червня 1930 р. А ту газету можна дістати написавши до Львова на адрес: „Нова Зоря“, Львів, ул. Кльоновича, 8. і залучити в листі марку за 30 сотиків на присилку того числа.

Найлучше взагалі не емігрувати з Рідного Краю на завше. Та коли вже хто мусить їхати, то нехай наперед довідається, як їхати і що його жде.

—о—

100 муштин продає свою кров

Відень це місто, в якому деякі люди заробляють на хліб насущний в цей спосіб, що продають свою кров. Дуже часто буває такий випадок, де хорий тільки тому не вмире, що лікарі зроблять йому трансфузію крові т. зн. переливають кров з жили здорового чоловіка в жилу хворого. Одним з найбільш популярних у Відні людей, що дають свою кров до трансфузій, це Альфред Гайніш із фаху фризієр. Середнього росту, сильнозбудований, завдячує свою популярність тому, що протягом 2 літ віддав віденській клініці понад 12 літрів своєї крові.

Протягом двох літ жив він вилучно з того, що давав до переливання свою кров.

Тепер мусів він взятися знов до фризієрства, бо лікарі заборонили йому переливати кров тому, що хоч він

сильний як дуб, мігби тепер переплатити зарібок життям. Він оповідає, що з початку зовсім не почувався ослабленим та дві останні трансфузії так його ослабили, що він мусів їх занехати.

Щоби надробити брак крові в організмі, яку він за кожним разом тратив, придержувався він за порадою лікарів відповідної дієти.

Ів багато молока, ярини і печінки, а за те зовсім мало мяса. Заробляв він за свою кров небогато, бо вистарчало йому лише на кінську печінку, инша була для нього за дорога. У Відні має бути около 100 муштин і кількадесять жінок, які живуть з того, що зароблять за свою кров.

Гайніш має на руках і ногах 25 ран, звідки брали у нього кров для трансфузії.

—о—

Від морозів до спеки

Зимна філя, що тепер переходить над Європою, помалу слабне. Ранки і вечери все ще холодні зате в день температура росте. В Марокку в Африці зовсім несподівано впав сніг і почала обнижуватися температура. В деяких місцевостях Марокка була рівночасно сильна злива, а 100 км. від Фезу впав сніг.

В Злучених Державах півн. Америки настала страшenna спека. Температура в тіни доходить до 35 степенів Цельсія. Число смертних випадків більшає. На днях знов вмерло від соняшного удару 16 осіб. В північній Росії вже кілька днів панують морози. В Польщі в деяких повітах на Виленщині бувають в ночі приморозки.

дячої довгої і лютої зими. Треба буде покидати непривітну, хоть на золоту багату країну.

Десятого вересня пішли в гору рікою і коло полудня на сухе під тупору русло потоку, ціле вкрите дрібною річиною і оточаками. Троха низше, де балка того потоку доходила до ріки взялися копати і не дуже глибоко наткнувся Лесь на верству темного піску, набрав його в котел і переполокав як слід. На споді засіяли бляшки й зеренця в такій кількості, якої ще не видів. Аж крикнув на радощах. Надбїг товариш, а оглянувши уважно виполокане золото і місце, звідки взято пісок, сказав, що не мине місяць, а будуть богачами вертати домів.

Слідуючого ранку перенеслися сюди, збудували невелику колибу і з жаром взялися до праці. Працювали понад цілий місяць. Жадоба всесильного золота щодня підводила їх з лежанки, заким розвиднілося вже поснідали і приготували кусень мяса на обід, а до перва смерком вертали із золотою добичею до колиби. На початку жовтня студинь стала їм докучати і тому рішили слідуючого тижня вертати. «Ми вже і так добре припізналися» — добавив Американець, а Лесь аж розходився на радощах, що верне між люди, та позбудеться товариша, який зі зростом золота ставав чим раз непривітнішим. Ще й покмітив, що при поділі золотої добичі, загортав собі більшу пайку, але мовчав, бо не хотів задиратися. «Нехай

горне собі, мені й того, що маю тепер, вистане» — так думав добряга.

Як впевняв Майк, золото, що мав кождий з них, варто було около 10 тисяч долярів. Він радив за рік вибратися сюди опять, але вже в червні, бо тим робом будуть могли працювати 3 місяці, ще й то на руку, що відразу знають місце, де братися до роботи. Та Лесь клявся в душі, що сюди більше не верне, а вже і подумати не хотів входити у яку небудь спілку з Майком.

Коні відпочали добре, тому могли в перших днях робити по 35 миль денно, осьмого дня перейшли по леді річку Піс, та якийсь час трималися її бігу, бо наній є численні бистрини й шипоти, де вода і в зимі не замерзає, отже добре було коні поїти. Раз якось почувли виття вовків, що супроводжало їх цілу днину.

— Проклята зволоч — сказав Американець вечером — ціла тічня попала на наш слід.

Треба було цілу ніч піддержувати огонь, а коні привязувати близько при ватрі, а що не могли через ніч пастися, то треба було збирати для них траву. Яку годину перед заходом сонця вже задержалися на нічліг, а також в день попасали зо дві години. Коні не робили вже й половини сеї дороги, що передше.

Тічня йшла слідом за ними, раз навіть на прогалині так зблизилася, що можна було вовків почислити. «Три-

цять» — пробурмотів Майк «погане чи-сло». Стало необхідним сторожити при конях, та потішатися, бо ще чотири дні дороги і доїдуть до найдальше на північ висуненого людського житла, Роджерового поста, а від него лише 120 миль до густо заселеної полоси. Лесь зітхнув в душі, йому ставало чим раз більше лячно. Та не знати перед ким здригався: перед тічнею голодних звірів, чи перед злобою свого супутника.

Коло полудня їхали крутим берегом Пісу, якого вода шуміла, переливаючися по каменюках. Провідник передом, наш земляк з двома вюнними кінями за ним. Нараз здержався провідник, зліз з коня і зачав щось поправляти при сидлі. Не почувачи лиха переїхав Лесь попри коварного товариша. Сей приложив кріс до рамени, потис і вігнав молодцеви кульку прямо в голову. Лесь ані зойкнув, стрімголов впав з коня, та простягся на снігу. Влучний був стріл.

Розбишак зліз з коня, притягнув мертве тіло над кручу і трунувногою. Розчищаючи об острі утеси скали котилось воно доли, з плюскотом впало в шині і потонуло. У зимних філях Пісу найшов Українець вічний супокій.

А там, в Карпатах, в похилений, курній, хаті виплакувала його ненька очі, вичікувала, та виглядала сина, від якого не було вістки. Пішов... та слух про нього загинув.

(Далі буде).

Повстання афридів в Індії

Племя афридів, що мешкає на пограниччю Афганістану, повстало проти Англіїців. Число повстанців сягає до 14 тисяч. Англіїські літаки кидали бомби на табор повстанців, а піхота і кавалерія заняла всі дороги, що ведуть до англ. форту Гара, який охороняє водотяг до Пешавари. Англ. часописи подають, що Англіїці були в один час у дуже скрут-

нім становищі та вкінці вдалося їм положення опанувати. Повстанці вже були заняли передмістя Пешавари, але Англіїці їх вигнали.

Індуські купці не хотять навіть за гроші продавати товари англ. урядникам так, що Англія мусіла отворити свій власний sklep щоби достарчити для своїх урядників товари.

Знов повінь на Підкарпаттю

Внаслідок зливного дощу, що падав цілу добу без перерви, піднявся рівень води в Пруті в надвірнянським повіті понад 2 м., а в Бистриці понад 1½ м. Прут знищив під Ребровачем вязання на мості, що його зачали відбудовувати по останній повені. Крім того вирвав в

Лісневі підпори в мості, в Микуличині зірвав дві греблі, підмив гостинець і позривав кладки в Ямній і Дорі. Бистриця ушкодила в Опоровій мур і залізний шлях на просторі 50 м. Сухий Потік засипав камінням дорогу під Копрівцем у Ямній й ушкодив охоронну греблю.

Відкриття величезного кратеру на Алясці

Два співробітники Геологічного Інституту Злучених Держав відкрили на Алясці величезний кратер. Вони назвали його Анякшак від назви ріки, що з нього випливає.

Його обвід виносить 32 км., а найкоротший промір 10—11 км. Ріжниця між рівнем найнижшої точки дна, а найвищою точкою перстенья виносить около 1000 метрів.

Внутрі кратера є кілька стіжків, що повстали з попелу і болота і сягають до 100 м. вгору. В північно східнім кінці кратера є озеро довге на 4 км. Довкола кратера розкинені численні отвори, що походять з вибухів лави.

Цей кратер має походити з доісторичних часів.

БОЛЬШЕВИКИ НЕ ПУСКАЮТЬ ЗА КОРДОН

Совнарком видав розпорядження, в яким заборонив приватним особам ви-

їздити з ССРСР. Заграничні пашпорти будуть видавати лиш таким особам яких офіційно висилається у різних справах.

К. Л.

БОЖА ПШЕНИЦЯ

4. Туга до Бога.

І цього самого ранку римські християне зійшлися на нараду, як ратувати Ігнатія.

Довго радили. Ріжні подавали способи. Один радив звертатися до цього, другий до того впливого на цісарському дворі патриція чи сенатора. Найшлися й такі, що зобов'язалися самі вдатися до цих впливових людей...

Аж тут виступив єпископ Риму, а разом і голова всіх християн, де вони ні булиб, папа Олександр.

— Брати — каже він — радимо тут, як визволити Ігнатія, як вернути йому волю, а забуваємо про одно: чи згодиться на нашу постанову цей про кого ходить, чи згодиться Ігнатій. Із розмов із цим святим старцем знаю, що він тужить до цього, щоби вже получитися на все з Богом, щоб могли покинути цей грішний світ. На мою думку,

6) годі нам робити щонебудь проти його волі. Треба нам прохати в нього згоди на це. Така моя думка...

По цих словах найвищого голови Церкви стало тихо в громаді, так тихо, що чути булоб, як муха літає.

Аж по добрій хвилі тут і там знімалися голоси:

— А справді про це ми забули...

— Треба, треба спитати в нього самого.

— Може справді кривду зробилиб ми Ігнатієви, колиб подбали про його висвободження...

Аж вкінці виступив один і каже:

— Я думаю, найкраще зробимо так. Нехай єпископ Олександр піде від нас і спитає, чи годиться Ігнатій на нашу постанову.

— Так буде добре! Так буде добре! Так найкраще! — обзивалися голоси довкола.

Тоді ще хтось:

— Та нехай єпископ Олександр усеж таки старається пересвідчити Ігнатія, що він іще потрібний між нами, що кожна одиниця, що стоїть на чільному місці тепер дуже потрібна.

— Добре — каже папа Олександр

Деякі ради на початок

для господаря-переселенця в Канаді.

(Докінчення)

Тепер лучаться фермери в свої власні спілки. По англійськи така спілка називається «пул». По нашому пишуть часописі тепер слово «узол», бо фермери в'яжуться в такий узол, що привозять збіжжя до своєї спілки, і не вільно їм збіжжя деінде продавати, лише у своїй спілці. Нема ніяких посередників. Сама фермерська спілка вишукує край, де потрібно збіжжя і продає просто до того краю. Такий фармарський узол має свої кораблі на перевіз збіжжя і старається, щоби продати зерно як найдорожше, а заощадити непотрібні видатки. До такого узла треба приступати кожному фермерови. Англійські фермери заснували такі узли в Саскачевоні і Альберті, а також і в Манітобі. Хто належить до узла, той має більше гроша за своє збіжжя.

Українські фермери моглиби мати свою власну спілку і коли наберуть досвіду, то напевно заложать свій узол. Треба мати між собою людей спосібних до роботи, а не до сварки. Торговля не терпить ніякої сварки. Хто свариться, той не може зібрати покупців, бо він ображує людей.

13. Де платиться податок, там треба його пильнувати. Всюди, де заложений муніципал, там обов'язує податок. Податки йдуть на добро самого округа, який в Канаді називається «муніципалом».

Де нема заложеного муніципалу, там нема податку. Чим більше на північ, в ліси або в прерії, там лише звірина має свої муніципали. Коли фермери там зайдуть і зачнуть корчувати землю, то тамки не треба їм платити жадного податку. Там нема доріг, нема школи, нема те-

— піду й перекажу йому бажання ваші, брати, а потім сповіщу вас про вислід.

І розходилися християне спокійніші, в надії, що вдасться їм вирятувати Ігнатія, так потрібного для добра Церкви.

Папа Олександр зараз таки подався в тюрму, де замкнули Ігнатія.

Без перепон впустили його, бо між сторожею були приклонники християн, що знали й цінили Олександра.

Прихід Олександра в радував старця Ігнатія, бо він тут у заперті, в самоті так потребував щирої душі, що перед нього мігби виговоритися, висповідатися,

Обі руки простягнув старець гостеві.

— Витай, святіший Отче!

— Витай, Ігнатіє — сказав Олександр руки йому стискаючи.

— Так тішуся, такий радий я, що ти зайшов до мене, а то таки нудно трохи на самоті. Правда, завів я тепер розмови з вязничним сторожем моїм, та він не все може бути тут. І знаєш — говорив в радувано старець — я здається придбаю одну душу більше для Царства Божого. Так тішуся! Він усе більше схиляється до християнства.

лефону, нема почти, нема церкви, нема стації. Там земля дешева, лекше гомстадістати, але треба сидіти далеко від людей.

В Канаді затягають чоловіка часто у сварку про церкви.

14. Не заходити собі в ніяку церковну сварку. Зі сварки нема ніколи великого хісна, а з церковної сварки нікому ще не прибуло ні долярів, ні гонорів, ні розуму. Церковна сварка, то такий сам бурян, як молочій або будяк. Як запусти-те фарму церковною сваркою, то зерно пропало.

15. Треба приглядатися як господарують наші Українці в Канаді, але треба також дивитися, що роблять англійські фермери і німецькі. Треба йти на роботу до одних і до других, щоби придивитися їх життю і господарці, а також навчитися англійської мови.

Наші люди й дуть до роботи при залізниці, роблять гуртами і нічого не можуть навчитися тамки для себе. Поступу робити не можуть. На «стіл ґенку» і на «екстра ґенку» не можуть нічого навчитися до фермерки, або до якого ремесла. Се чорна робота, що приносить дещо гроша. Попри сю роботу треба старатися піти на роботу до англійських фермерів і там при праці можна свобідніше рушитися, чи в торгівлі, чи на почті, чи в суді, чи денебудь в дорозі.

Німці мають прекрасні будинки, красну худобу, чисту землю. Мені здається, що вони найліпше господарують в Канаді. Москалі - Духобори вміють злучити свої сили до господарки і ддятого доробляються гарного майна.

Українці йдуть по Німцях і Духоборах. Вони пильні і витревалі. Дадуть собі раду з кожним лісом і з кожним каміннем. Мушу сказати, що учаться від других і роблять поступ. Українці є оцадні і не вибагливі.

ЇЗДА ПОПЕРЕК СТИНИ

У Берліні виступає дивний акробат, що їздить на колесі по простопадній стіні.

Олександр слухав мовчки старця, потім каже:

— Так кожна нова душа придбана для Царства Небесного радує нас.

А по хвилі:

— Я приходжу від римської християнської громади з проханням до тебе.

— Чого бажають собі в мене брати? — спитав Ігнатій.

— Ми зібралися були, щоби подумати над цим, як виблагати та вистаратися для тебе в цісаря, щоб дарував тобі життя й волю — сказав повагом Олександр.

Бистро перебив старець:

— Нема для мене волі на землі. Моя воля там, на тому світі, а до цього треба мені, щоб я з волі Божої був звільнений, освободжений із пут тіла... Душа моя більше нічого не бажає, тільки, щоб зуби циркових звірюк роздерли моє тіло, поломили старечі кости мої — зуби хижих звірюк це мої ворота в Царство Небесне. А туди тільки я ту-жу, там моя вітчизна, вітчизна, з якою, коли раз із ньюю злучуся, вже ніколи, ніколи не розстануся.

— Знаю це, Ігнатіє — на це Олександр — знаю це й усі ми знаємо, бо читали недавно твоє послання до нас. Знаємо, що твоя туга шлеться туди, де всі ми бажаємо бути. Та вір, що це тільки любов до тебе велить нам прохати в тебе, щоб ти бажав остати ще в Христовому винограднику тут на землі.

На це Ігнатій сумно:

— Я знаю, що це любов ваша до мене велить вам старатися, щоб я даль-ше носив кайдани тіла. Та я боюся, що ця любов ваша може пошкодити мені. Вам легко виконати ваш намір, та мені важко дійти до Бога, коли мене щадити схочете. Не найду я вже кращої на-годи дістатися до Господа могого, як ось тепер. Тому найкраще зробіте, ко-ли закинете всі старання, щоб мене звільнити з оцих кайдан, задержати при дочасному життю. Найбільшу прислугу зробіте мені, коли мовчатимете. Коли мовчатимете про мене, я буду Божий. Коли ж любите мос хирце тіло, то я заблуканий. Позвольте мені, дайте змогу, щоб я був посвячений Богу, поки жер-тівник наготовлений, щоб ви всі могли

одностайно славити Ісуса Христа, що вдостоїв єпископа Сирії привести від сходу аж на захід сонця. Гарно воно, сходити зі світа, щоб вийти до Бога, бо як каже св. Павло в посланні до Коринтян: «що видиме дочасне, що невидиме вічне».

Старець говорив спершу рівним, рівним, спокійним голосом, та чим даль-шим більш запалювався. Олександр слу-хав його й глядів на старече поморще-не лице, що з нього біла тепер наче якась неземська ясність. Глядів і піз-нав, що цей Божий старець уже не для цього світа, що він тут на землі вже чу-жениця, що всею душею він уже там перед престолом Господнім. І не пробу-вав уже говорити Ігнатієві, що він по-трібний на землі.

Тож лиш сказав Ігнатієві:

— Добре, передам твою волю бра-там.

І розпрацавшись відійшов. А ста-рець остав знову сам, а вид його сяс тепер радістю.

(Дальше буде)

Англіїдці люблять вигоду. Хотять мати зараз гарний і вигідний дім, авто, гарні господарські машини. Жінка англійського фермера хоче мати слугу. Такі видатки не оплачуються і англійський фермер мучиться, бо фермерство не може покрити на самім початку рат на сплату дому і машин і служниці. Виїмку серед Англіїдців творять Англіїдці зі Шкотії, або як їх коротко називають Скачмени. Вони такі ошадні і витревалі як Українці, а жінки Скачменів не потребують служниць. Самі все роблять і щадять. Ошадність, се велика сила на фермі.

16. Хто приїде до Канади, нехай запише собі, котрого дня і місяця і року приїхав, до котрого порту і котрим кораблем. Се потрібно всюди. Все на ново питають, де лише треба говорити з урядом або приватно. Треба сховати «висідку» се є лендінгкарт, малу карточку, яку дають на кораблі при висі-

данню. Се важний документ, без котрого тяжко дістати горожанські папери і стати горожанином Канади.

17. Коли мине п'ять літ побуту в Канаді, треба доконче податися по горожанські папери. Пійти до нотаря, а він се зробить. Се не багато коштує, а хосен великий. Чоловік стає членом держави Канади, має право говорити про порядки в Канаді, вибирати послів до парламенту провінції і до парламенту цілої Канади в Оттаві. Йому легко поїхати до Старого Краю або до Стейтів.

Треба спам'ятати собі рік, коли чоловік дістав горожанські папери. Се дуже часто потрібне в урядах.

18. Треба все пам'ятати про Старий Край і допомогти браттям грошем і порадою.

Д. М. Яремій.

ФАХОВІ ШКОЛИ

Тому, що у нас часто пишеться про потребу посилати нашу молодь до фахових шкіл подаємо нашим читачам список важніших того роду заведень у львівській шкільній окрузі.

Пічнемо від нашої Торговельної Школи, з кооперативним напрямом у Львові вул. Корняків ч. 1. Вона дає молоді торговельне і кооперативне знання у 3-літній школі для тих, що покінчили 7 клас всенародньої або 3 кл. середньої школи і на однорічних курсах для тих, що покінчили середні школи. Для абсолювентів (ок) торговельних шкіл уводимо річний кооперативний курс. Крім цього в міру зголошень веде школа піврічні і річні курси, торговельно-кооперативні для молодих і старших, що покінчили бодай 4 народні кл. У школі вчать також окремо нових мов, стенографії і писання на машині. Школа має такі самі права, як державні школи, а за дітей службовиків зворот оплати.

Крім цього маємо ще господарську школу в Милованні, доповнюючі школи для ремісничої молоді у Львові, Перемішлі і Станиславові, школу жіночих робіт С. С. Василіянок і Т-ва „Труд“ у Львові, Музичний Інститут ім. М. Лисенка у Львові, та школу малярства арт. Новаківського у Львові і килимкарські курси в Косові.

На тім і кінець, тому перейдемо до державних шкіл з польською мовою навчання. Пічнемо від торговельних. У Львові вул. Скарбківська ч. 39. є 4-літня торговельно-економічна школа для тих, що покінчили 4-кл. середньої школи. При ній є дволітній ліцей для абсолювентів 6. кл. середн. школи. Крім цього є державні трілітні торговельні школи на провінції, а саме в Перемішлі, Станиславові і численні приватні.

Технічні ремісничі школи державні: Дволітня гірничо-вертнична школа в Бориславі, школа ремесел у Дроговижі з кількома відділами, ткацька в Глинянах, стельмашсько-ковальська в Грималові і Камінці Струмелівій, технічно-

будівельна і будівельних ремесел у Ярославі, деревна в Яворові, Коломиї та Станиславові, шевська в Коломиї, ткацька в Коросні, промислова у Львові, вул. Снопківська 47, а саме, середня для абсолювентів 4. кл. середньої або 7 кл. всенародньої школи (мірнична, дорогова, електро-механічна і артистичного промислу), ремесел по скін. 4 клас народніх (мулярі, теслі, каменярі) і фахова (слюсарство: артистичне, будівельне і меблеве). Фахова жіноча школа у Львові, вул. Зелена (кравецтво, моднярство, гафтарство, коронкарство). Школа кошикарська у Львові вул. Софії. школа суконнична в Ракшаві, машинового слюсарства в Тернополі, рільничі і огородничі школи у Бережниці коло Стрия, Городенці, Городку, Вульці Капітанській коло Львова і Заліщиках.

Всюди наука тріває 3—4 роки, а приймають з 4 народніми кл. до рільничих шкіл, до ткацької в Глинянах, стельмашської в Грималові і Камінці, будівельного промислу в Ярославі, Станиславові і Коломиї, до кошикарської Львові, шевської у Коломиї, ткацької в Коросні на відділі ремесел в промисловій школі у Львові, в інших школах вимагається всенародньої школи або 3 кл. середньої.

Вписи відбуваються перед шкільними фєріями, а також по фєріях.

Школи торговельні заступають трілітню практику, а ремісничо-промислові школи заступають свідоцтво укінчення терміну. Одні і другі дають право по річній практиці в торгівлі або вартаті вести самостійно торгівлю чи ремесло.

На тім кінчимо перегляд фахових шкіл львівської шкільної округи і просимо інші часописи цей список передрукувати в інтересі своїх читачів і для поширення ідеї розвитку рідного промислу і торгівлі та піднесення хліборобства дорогою виображування фахових людей.

Д. Коренець.

Цікавіші питання з крального права

Кого вільно карати і чи вільно карати цілі товариства?

Карати вільно тільки поодинокую людину. То значить, що цілого товариства не вільно державній владі нпр. засадити до арешту або покарати грошевою карою в крнім суді всіх його членів, навіть тоді, коли виділ Товариства або й загальні Збори ухвають і виконають якесь злочинне діло. Вільно покарати тільки тих членів Виділу і тільки тих учасників Загальних Зборів, котрі голосували за ухваленням діла, забороненого законами, або тих людей, котрим доказано, що вони взяли участь у виконанні такого діла. Се виразні приписує крний закон у 486 §. також, що до спілок, котрі збанкрутували й не можуть доказати, що збанкрутували невинно. Третій уступ того параграфу постановляє: «Коли торговельна спілка попала в конкурс, то має бути оречена кара на всіх членів, котрі допустилися викритої провини.

То значить, що не вільно карати всіх спілників, лише тих, котрі завинили, що спілка збанкрутувала й через те потерпіли шкоду її вірителі. Таке відноситься до всяких спілок і товариств. Або ще ясніше сказавши: Коли ти належиш до якоїсь організації, дозволеної законом, нпр. до кооперативи, то не потребуєш боятися кари за протизаконні вчинки тої організації, коли ти ані не радив робити щось злого, ані не брав участі у злій роботі; хочби всі члени ухвалили і зробили протизаконне діло, ти не будеш покараний, коли ти не ухвалював і ти не помагав їм робити забороненого діла.

Розуміється, є законом заборонені товариства, нпр. підпольні (таємні), комуністичні й т. п. За саму приналежність до таких заборонених товариств можна бути покараним, хочби ти ні не радив у такім товаристві нічого злого робити, ні не робив, ні навіть не знав, що таке товариство заборонене. Якже пояснити ту останню постанову, що вільно карати чоловіка за те, що він належав до товариства, не знаючи, що воно заборонене? Інакшого виходу законодавці не мають, бо нераз просто неможливо доказати людині, що вона знала, куди попала. Отже крний закон має загальну постанову, що нікого не оправдує незнання того закона. Та коли ти належиш до товариства дозволеного або незабороненого законом, то не вільно тебе карати навіть тоді, коли ціле товариство зробило хочби найстрашніший злочин, коли ти в тім злім ділі не брав ніякої участі.

Одначе є й такі люде, котрих не вільно карати, хоч їм доказано, що вони взяли участь у злочиннім ділі, або навіть самі його зробили від початку до кінця. Се люде, котрих закон називає непочитальними, невміняємими або просто кажучи, несповна розуму і волі.

І так дітей до скінчення 10 літ зовсім не вільно віддавати до крного суду. За те, що вони зробили злого, вільно їх карати тільки вдома, їх вла-

сним родичам (батькові й мамі) та опікунові, а іншим не вільно карати. Ніякий суддя і ніякий урядник не сміє братися до таких дітей (§. 237 карного закону).

Діти понад 10 літ можуть бути карані судом, але значно легше ніж дорослі. Коли дитина, що зачала 11-тий рік життя, поповнить злочин, нпр. умисно підпалить стирту на полі, тоді такої дитини не вільно карати так, як карається за той злочин, тільки так, як карається за дрібну, малу провину, але тільки до скінчення 14 року життя. З 15-тим роком життя відповідають уже й діти перед карним судом за злочини. Однак злочинець, котрий ще не має 20 літ, не може бути засуджений на смерть, ні на досмертню в'язницю.

Люде, що скінчили 20 літ життя, мають уже карну повнолітність зовсім повну.

Але й ті люде, що скінчили 20-тий рік життя, не сміють бути карані за злочин в трьох випадках:

1. Коли вони зовсім позбавлені розуму.

2. Коли вони час до часу дістають помішання ума і поповнили злочин в часі, коли мали помішання, що треба доказати.

3. Коли поповнили злочин в стані повного запиття алкоголем або іншого умового забурення і не могли бути свідомі того, що роблять. Однак хто **навмисно** впився, щоби зробити зле діло, той буде караний, бо він свідомо пив, аби зробити потому зле діло. Значить, він викручувався наперед від того, аби відповідати за свій злий учинок, отже такому злочинцеві належить повна кара.

Розуміється, також той буде караний (за пиянство), що ненароком упився й у таким стані хоч без злого заміру поповнив зле діло.

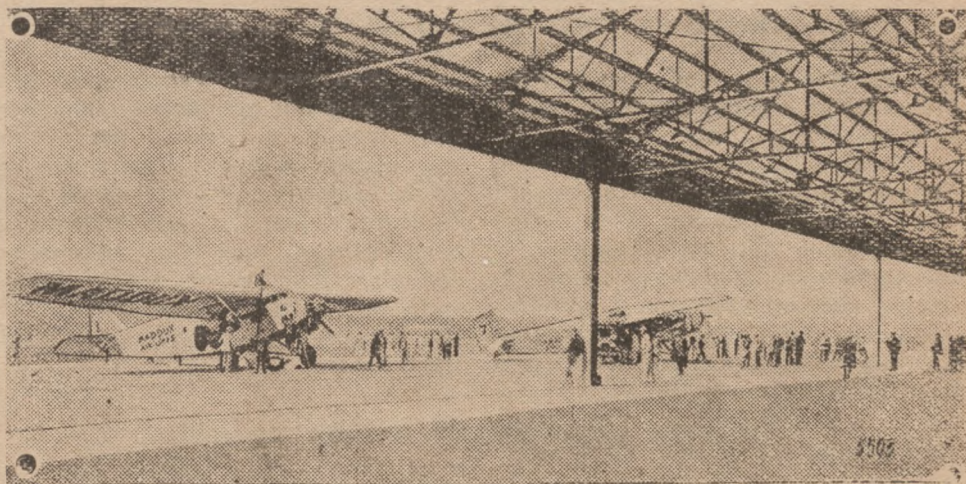
Є такі «учені», котрі хочуть доказати, що кожний злочинець несповна розуму і не має вольної волі тай нема його за що карати. Однак та «наука» противна і релігії і здоровому розумові і життєвій практиці. Релігія вчить, що Бог дав людині вольну волю. Вправді оден чоловік має слабшу волю, другий сильнішу, але кожний має якусь волю (окрім варята, у котрого помішанні всі умові сили).

Отже релігійна наука се найглибша підстава карного права. Там, де каже право віддалитися від науки релігії, мусять наступити страшні наслідки.

СТОЛІТНИЙ ЕМІГРАНТ

В Нью Джерси помер в квітні ц. р. жидівський рабин Куппер Бір, який походив із Соколівки коло Ожидова. Померший мав 109 літ. До Америки приїхав перед 60 роками, однак до кінця життя не навчився говорити по англійськи. Причиною його смерті було це, що він підсмавив собі свою старосвітську бороду і тим так перенявся, що мусів положитися до ліжка, з якого вже не встав.

Розвиток повітряної комунікації

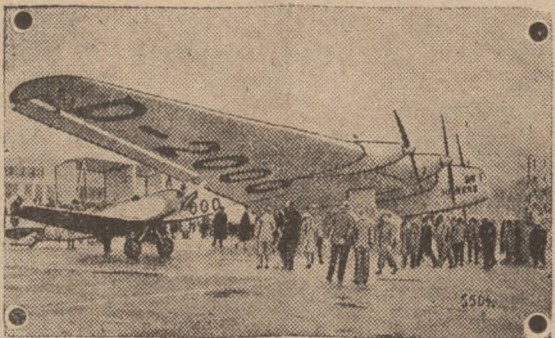
Найкраща летунська площа в світі це пристань в Лос Анджелес в Америці, має вона два поля осідання довгі на 3500 стіп. Бачимо цю пристань на цьому образку.

Десять літ минуло вже як уперше впровадили постійні лінії їзди літаками, або як то кажеться, відколи ввели постійну повітряну комунікацію.

Вперше сіли на «штучну птицю» з бензиновим мотором два брати Райти (Wright) в 1903 р. себто тому 27 літ. Перший цей лет трівав усього 59 секунд, себто неповну хвилину. А вже шість літ пізніше Блеріот перебув 38 кілометрів. Він передетів канал Ля Манш.

Від цієї хвилини летунство розвивається вже дуже бисто. Вже в 1912 р. завели в Франції перший постійний перевіз почти повітряним шляхом між Кале й Довром. Дуже багато причинилася до розвитку летунства війна. Літаки в війні віддали воюючим державам великі прислуги.

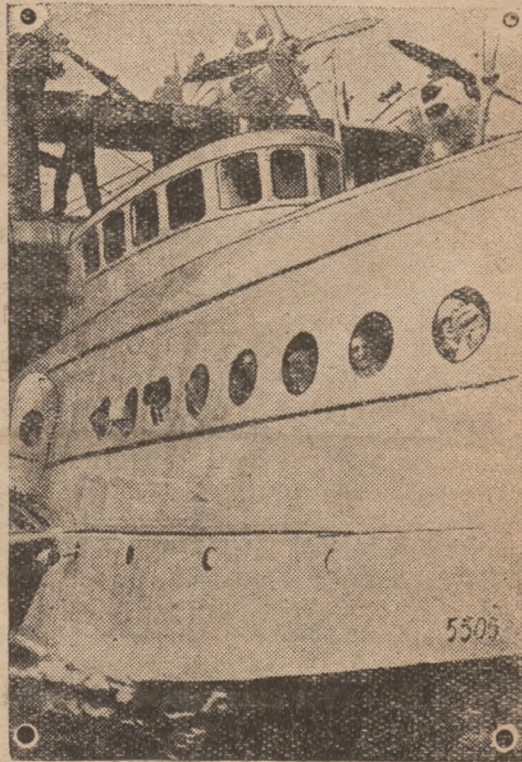
По війні в 1919 р. завели в Франції першу на світі лінію їзди літаками, що лучили Париж із містом Ліль. Щойно десять літ минуло, а які великанські зміни! Сьогодні можна повітряним шляхом дістатися до кожної сливе закутини земської кулі. Слив кожне більше місто має летунську площу, а дуже багато з них власні літаки. А летять уже літаки понад 500 кілометрів на годи-

Новозбудований чотиримоторовий літак Юнкерса. Літак під ним і люди кругом нього вказують нам, який він великий. Образок показує, як літак вилітає уперше з летунської площі в Темпельгофі під Берліном.

ну, а в гору знімаються літаки на 12 кілометрів.

Вибудували велитенські воздушні кораблі, що можуть перевезти 170 людей. А на таких кораблях є всякі вигоди.

Це найбільший на світі літак. Він має 12 моторів (двигунів). Це запевнісе безпеку, бо хочби й 6 двигунів поспувалося, літак може летіти. Нутро судна поділене на три поверхи. В горі обслуга й управа, в долині збірники на паливо й магазини, а в середині приміщення на 170 подорожних.

Є сьогодні літаки зимою ogrівані, є в них вигідні фотелі, що на ніч замінюються в ліжка, є там кухня що подає гарячі страви, ба й радіо.

Що правда, покищо в Європі летунські лінії ще не виплачуються, ще за мало людей зважається їхати літаками, хоч їзда ними може й безпечніша як залізницею, чи автом. Покищо виплачується й приносить зиск тільки лінія Нью Йорк — Шікаго.

Та прийде час, що й у Європі будуть літаки виплачуватися, як тільки зросте торговельний рух і скорість праці тай люде більше навикнуть до такої подорожі.

З релігійного і культурного життя Белзчини

Посвячення Народного Дому в Жнятині.

Дня 25. мая ц. р. відбулось в Жнятині торжество посвячення підвалин „Народного Дому“ при участі оо. С. Гаука з Варяжа, Ю. Ковшевича з Гільча і М. Ріпецького з Лісок, який виголосив гарну патріотичну промову та закріпив місцевих громадян до жертвенности та спільної праці коло здвигнення власного дому — сеї святині просвіти і самопомочі. Підчас свята співав церковний хор під управою п. Т. Багнюка, дяка і начальника громади в Гільчу.

Збори „Просвіти“ в Костяшині.

Дня 16. квітня с.р. відбулися в Костяшині Загальні Збори читальні „Просвіти“ під проводом о. М. Ріпецького, пароха з Лісок. Читальня числить 114 членів, які випозичили з бібліотеки в р. 1929. — 724 книжок. Аматорський гурток дав три вистави: „Арендар“, „Батькова казка“ і „Невольник“. Читальня передплачує: „Правду“, „Народню Справу“ і „Свободу“. Збори читальні ухвалили рішучий протест проти релігійного

Жнятинські українські громадяне вже два роки позбавлені власного Богослуження, задумують взятися небавом до будови церкви на парохіяльним огороді, відступленім на ту ціль Преосв. Єпископським Ординарієм в Перемишлі та при ласкавій допомозі нашої Духовної Власти певно довершать сього переважного діла, від якого залежить краща будуччина місцевого українського населення.

Учасник.

культурного й економічного терору на Великій Україні. Місцеві громадяне заміряють взятися до будови власного дому, тому на загальних зборах кооперативи: „Надія“, відбуutih дня 11. мая с.р. рішено з чистого зиску призначити 350 зл. на фонд будови народнього дому, в яким найдуть приміщення місцеві культурно-освітні і кооперативні установи.

Сусід

Шевченківський концерт в Лісках.

В просторій салі місцевого „Церковно-народнього Дому“ відбувся в Лісках дня 7. квітня ц. р. концерт в честь Тараса Шевченка. По відспіванню „Заповіту“ виголосив голова читальні „Просвіти“ о. М. Ріпецький приступну промову. На вміло підібрану програму зложились хоріві продукції до слів Шевченка: „Думи мої“, „Ой три шляхи“ і „Сонце заходить“ м. хору під пров. Л. Шаварського і п'ять деклямацій поем нашо-

го безсмертного народнього пророка. На закінчення відіграла дітвора зовсім вдатно зворушливий сценічний образок в двох відслонах „Вінок на могилу Тараса Шевченка“. По відспіванню національного гимну розходились учасники концерту покріплені на душі та переняті вірою в кращу будуччину нашого українського народу.

Присутній.

—о—

Наслідки повені на Гуцульщині

(Допис з Розтік).

В часі світової війни гуділи дорогою над Білим Черемошом авта і вузкова залізниця аж під угорську границу; та від того часу ніхто тою дорогою не журиться. В 1922 р. продано шини з тої вузково-торової залізниці і залізничий міст в Тюдеві жидкови з Кут за безцін. В 1923 р. поклали на дорозі Кути-Усте-ріки рогачку і побірали через три роки високі оплати.

Опісля почав повіт в Косові побирати високі дорогові податки, а польсько-румунська комісія около 200 000 зол. річно за сплави на Черемоші. Повени від 1927 р. підривали підмуровані береги Черемоша і валили перегнилі деревляні кошиці. Внаслідок безприкладного нищення лісів, окраси Карпат, гори щораз більше лисіли, а повени зростають і то кілька разів кожного року.

Підчас дощу голі верхи, пісковатих гір, мов живі усуваються на долину. Підчас повеней „Брат“ Черемош валив нічим не забезпечені свої береги, „Дан-

цував“ по гуцульських городах, садах і левадах і уносив на своїм хребті, що попало, навіть і Гуцулів.

Повінь від 15 до 18 мая 1930 р. знищила до решти нерухоме і рухоме майно сусідів Черемоша. Де передтим були хати, сади (волоських орхів, угорських слив, ріжного рода яблук, груш і черешень), городи і левади, там тепер яруги і купи каміння. Підчас останньої повени Черемош утворив собі нове корито серединою села Розтік і сотки людей позбавив всякої комунікації. Ті люди гинуть формально з голоду і ніхто ними не журиться. Дорога до Кут знищена так, що навіть пішки не годен перейти. Бідні Гуцули, що мусять йти до Кут, опирають декуда драбини до скали і як малпи вилазять на скали, щоб пересунутись по ховзкій скелі де нема дороги, або по пахи бредуть у воді. Страшна це річ та правдива.

Можеб наш Вп. п. посол Д. Паліїв схотів нам тепер дещо помочи.

о. Григорій Гнатів.

Марійське свято в Жовкві

Дня 1. червня Марійські Дружини і Українська Християнська Організація жінок в Жовкві уладили гарну Академію в честь Божої Матери. Вже в суботу 31. мая відправлено Молебін, при гарно прибранім цвітами престолі Б. М., а по проповіді виголошеній ВПреп. о. шамбеляном Погорецьким члени Марійських Дружин відновили акт посвяти своїй Небесній Цариці. В неділю тисячі вірних приступило до св. Сповіді й св. Причастія. Дуже будуюче вражіння зробило се, що того дня приступили до св. Тайн майже вся жовківська інтелігенція. Вечером о год. 8. зачалася Академія в честь Пр. Д. Марії на монастирським подвір'ю коло церкви. Вечер був спокійний і гарний. Тисячна товпа залягла церковне подвір'я а між тим ряди місцевої і замісцевої інтелігенції. Вступне слово виголосила Вп. п. Лещукова з Рави руської. Промова була коротка але запальна й повна змісту. Говорила про значіння Марійських Дружин в боротьбі з невірством. Кілька пісень відіграла Сокільська Духова Орхестра під вмілим проводом п. Сахарова. Дуже добре вивязалися мішані й дівочі хори. З деклямацій на особливу увагу заслугоє симпатичний виступ п. Гадівної. Також дуже основно випрацьований був реферат О. Т. Галушчинського ЧСВВ, котрого змістом був заклик: у бій за Христове Царство. На закінчення улажено гарний живий образ. Загалом се свято причинилося до великого релігійного підйому.

Все те сталося завдяки заходам Марійських Дружин в Жовкві під вмілим проводом о. Северина Бараника ЧСВВ ха ЧСВВ.

Учасник.

„Геть з алкоголем і коршмами“!

Під таким наголовком вийде з кінцем червня 1930 р. довго ожидаана і корисна книжка накладом Українського Протиялкольного Т-ва „Відродження“.

Цей підручник необхідний для кожного, хто цікавиться протиялкольною акцією, а цікавитися повинен кождий.

Тому цей підручник повинні купити всі Читальні, кооперативи і всі інші бібліотеки і кружки.

В передплаті (до кінця червня 1930) коштує цей підручник 1 зол. 50 с.

Після виходу його ціна виносиме 2 зол., на кошта пересилки треба залучити 25 сот.

Замовлення слати на адресу: „Відродження“ Львів, вул. Гродзіцких 4.

МІСТО БОГАТЕ В АДВОКАТІВ

Після найновіших обчислень має Нью-Йорк 21 тисячу адвокатів. На правничім відділі трьох ньюйорських університетів студіює тепер 10.000 студентів.

Мошко та Гершко...

Мошко: А гітен туг, Гершку! Що доброго коло тебе чувати?

Гершко: А гітен туг! О, добро-го? Де то тепер добре чувати. Біда тай тільки... Вже і в моїм селі гої заложили своє кеперативе. Я довго відмовляв лю-дей, казав, що то господарям стид гин-длювати, то випадає тільки для бідний жидок. І слухали мене. В сусідніх се-лах уже кілька літ є кеперативи, а в моїм не було. Аж прийшов молодий галех, а шварц юр на него, прийшов і як став намовляти, як став намовляти, таки заложили того паскідне кеперати-ве... і тепер усі там купують. В мене бере ще тільки кількох пияків.

Мошко: Е, що кеперативе — в мене гірше. В мене громада ухвалила, що коршми в селі не сміє бути. І що я зроблю... Подумай, які видатки маю: двох синів у школах у місті, три донь-ки на відданю, а дрібних дітей ще чет-веро. То благословенство Боже, та кош-тує, коштує. І де мені подітися, з чого жити, як у селі коршми не буде...

Гершко: Е, то ще не так зле. Ще можна подбати, щоб той плєбісцит був неважний.

Мошко: Але, говори! То певно, що можна! Та що з того, як усе село заріклося пити, присягло від горілка і від усі гарячі напитки.

Гершко: О, то вже гірше! Наші гої вперті! Як уже скаже собі ні, то ні — не дається вже відтягнути!

Мошко: І що мені робити, ска-жи? Хоч бери жінку, діти тай бебехи та в Палестину втікай.

Гершко: В Палестину! Нема дурних! Що ми робилиби без наших гоїв. Там гоїв нема, а є Араби, ті про-кляті потомки Ісмаїла.

Мошко: Твоя правда! Араби то не наші гої, вони не пардинують, з ними гиндль не йде.

Гершко: Ни, бо то наша кров, а свій як ворог, то вже найгірше! Тяж-кі часи, гої мудріє, пани дідичі банкро-тують, парцелюють землю — з кого тут жити.

Мошко: Біда Гершку біда! Тре-ба щось радити.

Гершко: Ходім до рабіна по пораду.

ЧИ ЗНАЛИ ВИ, ЩО...

В Англії ще донедавна телятина, воловина, баранина й вепровина були звичайною поживою бідаків, бо мясо там було дешевше від хліба.

В Японії живляться переважно ри-бами. Тому в цілій Японії ріжуть річно тільки 170 тисяч волів, то є п'ять разів менше ніж в самім Берліні.

Один чоловік споживає на рік пе-ресічно 7 і пів кг. соли.

Найбідніший в поживу є огірок, особливо літом. Бо має в собі 99 1/2 проц. води.

Риба, що не може плавати живе в Саргаському Морі. Вона може тільки ходити по дні моря плавцями. Наукова її назва *Antemarius hispidus*.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР

15. (2). Неділя Всіх Святих. Св. Ни-кифора Архієписк.

УСТАВ: Гл. 8. Євг. утр. 1. Веч. вел. Блаж. муж Гди возз. стхр. вскр. 4. і Свят. 6. Сл. Свят. 1 н. догм. 8. гл. Вход. Чтенія 3. Стиховні воскр. Сл. Свят. 1 н. Богор. воскр. стхвн. 6. гл. Троп. вскр. Сл. Свят. 1 н. Богор. вскр. 4 гл. Отп. вел. Повеч. мал. Конд. Свят. Утреня. Бог Гдь. троп. воскр. 2 р. Сл. Свят. 1 н. Богор. 4 гл. Проче як в Тріюди. Канон вскр. Крестовскр. Богор. і Свят. Катав. „Отверзу“. По 3. п. Сідал. Свят. По 6. п. Конд. ікос Свят. На 9. п. Честнійшюю. По 9. п. Свят Гдь 3 р. Світил. вскр. Сл. Свят 1 н. Богор. Іх Хвалите стхр. вскр. 5. і Свят. 3. з припів. Сл. стхр. еван. 1 н. Преблагословенна. Славосл вел. троп. Воскрес із гроба. На часах троп. воскр. Сл. Свят. Конд. Свят. Сл. Бож. Антиф. нед. троп. вскр. і Свят. Сл. 1 н. конд. Свят. Прокім. неділі. і Свят. Алл. Свят. Апост. і Єванг. Свят. Прист. нед. і Свят.

16. (3). Понеділок. Муч. Лукіяна і проч. (Початок посту Петрівки). 17. (4). Второк. Св. Митрофана Архієп. 18. (5). Середа. Свщмч. Доротея. 19. (6). Четвер (Преподб. Висаріяра і Іларіона). Празн. Пресв. Евхаристії, переноситься на нед. 2. по Сош. з Всеночним. 20. (7). Пятни-ця. Свщмч. Теодота Еписк. 21. (8). Субо-та. Св. муч. Теодора Страт.

Червень, місяць почитання Серця Христового.

Почитання Христового Серця поши-рюється з дня на день. Сам Божествен-ний Спаситель сказав раз до вибраної своєї почитательки Маргарити Марії А-лякок: «Набоженство до Могого Сер-ця заховав Я на послідні часи, щоб здо-бути людські серця тим послідним до-

казом Моєї любови і збагатити їх скарбами, яких джерелом Моє Серце».

Теперішнє століття є свідком небу-валого розцвіту того набоженства. Ро-дини посвячують себе Христовому Сер-цю. Школи, парохії віддають себе Його опіці. Цілі краї, королі й президенти держав публично віддають Йому честь, в імені тих, над котрими панують. Па-пи многократно посвячувалися Церкву Христовому Серцю, щоби Воно туу Церкву враз із вірними цілого світа бе-регло як власність Свогого царства.

Згадаємо тут про республіку Еква-дор і її геройського президента, почи-тателя Христового Серця Гарчіо Мо-рен-у, котрий мученичою смертю зги-нув з рук масонів. Теперішній король Еспанії весь свій наряд віддав опіці Пре-св. Христового Серця. Базилика Христо-вого Серця на Монтмарті в Парижі, той правдивий скарб усеї като-лицької Франції, є висловом того, що вона в Серцю Божественного Спасите-ля бачить всю свою надію і звідки чер-пає весь свій запал до боротьби з чис-леними ворогами Бога й релігії.

Теперішній Папа Пій XI. в минув-шій році підніс свято Христового Сер-ця до ряду найбільших, найторжествен-ніших свят в році. Прийде час, що весь світ признає пановання Божого Серця над собою.

Тому й ми, Українці, плекаймо в нас почитання Христового Серця та Його могутній опіці поручаємо наші ро-дини й весь наш бездольний наряд.

—о—

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР

17.VI. 1917 р. Воеукраїнський військо-вий зїзд у Києві. З вибухом революції та з заснуванням Української Центральної Ради в Києві викликали український на-ціональний рух і в російській армії. Ні-що дивного, бож в російській армії о-пинилося багато свідомих Українців. Не-сподіванкою не тільки для російської влади, а й для Центральної Ради було це, що військові Українці стали домага-тися, щоб їх виділити в окремі україн-ські полки. Цікаве, що безпосереднім приводом до цього було формування польського легіону, який російська влада почала дивним дивом на Україні, в Ки-їві та в його околицях. Новозасноване „Військове тов. ім. Полуботка“ виступи-ло з проєктом організувати українські козацькі полки по цьому приміру. Ро-сійська влада згодилася на таку органі-зацію з необов'язаних до війська добро-вольців. Та на це стали й військові до-магатися вилучення їх в українські ча-стини. Центральна Рада скликала вій-ськовий зїзд у травні, а другий біль-ший на 17. червня. На зїзд прибуло 1,736.000 вояків, хоч воєнний міністр за-боронив військовим брати участь у зїз-ді. Були ці зїзди виявом національного пробудження в армії, та причинилися за-разом і до розполітикування армії. А це звісно, дуже шкідливе. Розполітиковане

військо, не військо вже, а неслухняна банда. Шкідливість цього виявилася скоро. Ці самі полки, що творилися під українськими знаменами, вскорі вже кидали ці знамена й переходили з легким серцем до більшовиків. Більшовики розагитовували українські полки, однак у себе, в своїх полках заводили залізну карність, бо знали, що тільки карне військо справжнє військо.

18.VI. 1569. Люблинська унія. По упадку самостійного державного життя нашого народу, більша частина українських земель опинилася під Литвою, а Галичина під Польщею. Колиж від Ягайла Польща з Литвою була в унії, Поляки змагали до цього, щоб цю злуку зробити тіснішою, та противні такий злучці були крім українських і литовських магнатів і литовські князі, хоч були разом і королями польськими. Та польськими королями були вони з вибору, а литовськими князями дідично. Це давало їм запоруку, що їх у Польщі будуть вибирати з батька на сина. Аж Жигмонт Август, що не мав потомства, рішився разнавсе тісно злучити обі держави. По довгих підготовках, хоч литовсько-українські пани дальше опиралися, скликав король спільний сойм до Люблина. Та Литовці й Українці, коли помітили, що король хоче наперти на них, щоб згодилися на тісну злуку, виїхали потайки нічю з Люблина. Тоді польські пани намовили короля, щоб у першу чергу прилучив до Польщі Волинь і Підляшша. Король так зробив і загрозив волинським і підляським сенаторам і послам, що хто з них не приїде, тому відберуть маєток. Цього вони злякалися й поприїздили. Тоді литовсько-українські пани, щоби без них не загарбали й решти земель литовсько-руського князівства, приїхали на сойм. Тоді то під примусом і пристали вони на згоду. Постановлено, що на будуче Литва не буде вибирати собі окремого князя, не буде мати окремих соймів, а матиме тільки своїх окремих міністрів, скарб і військо. Так Литва перестала бути окремою державою, а стала частиною польсько-литовської держави.

АСТРОНОМІЧНИЙ КАЛЕНДАР

15. VI.	схід сонця	3:18,	захід	19:30
16. VI.	"	"	"	19:31
17. VI.	"	"	"	19:31
18. VI.	"	"	"	19:32
19. VI.	"	"	"	19:32
20. VI.	"	"	"	19:33
21. VI.	"	"	"	19:33

Дня 19. VI. остання чверть місяця в 8 год.

Народний календар. 15. VI. Амоса пророка. Кажуть: „На Амоса збіже в колоса“: 16. VI. Тихона „Затишають співучі птиці“ 19. VI. Юди. Кажуть: „На святого Юди є що їсти всюди“.

БІРЖА

Доляр ам. 8.88 зол.

ЗБИЖЖА: (за 100 кг. льоко стація надан.). Пшениця дв. 36.75—37.75, пшениця с. 34.50—35.50, жито д. 15.50—16.00, жито сел. 14.00—14.50, ячмінь на мли-во 14.00—14.50, ячмінь пашний 13—13.50, овес гал. 14.00—14.50, кукуруза 21.25—22.25, бараболя промисл. 3.00—4, фасоль біла 45—55, фасоль колір. 30—35, фасоль краса 40—45, горох $\frac{1}{2}$ Вікторія 23.75—25.75, горох пільн. 21.25—22.25, бобик 19.50—20.50, вика чорна 26.50—27.50, вика сіра 25—26, гречка 20—21, любін 00.00—00.00, конюшина червона 000—000, просо 00—00, сіно прас. 6.00—7.00, солома прас. 4—5.

НАБІЛ. Маслосоюз платив 10. VI. за масло експортне солоне пріма 3.90 за масло несолене бльокове 3.70 за кильог. за літру молока 0.29, за літру сметани 1.50, за копу яєць 5.80.

ХУДОБА: За 1 кг. живої ваги вола плачено 1.50—1.55 зол.; бугая 1.10—1.25, корови 1.35—1.45, теляти 1.05—1.25.

СВИНІ. Експортна різня Рукера на Знесінню коло Львова платить за товсті (солонинові) свині 1.80—2.00 зол. за кг. жив. ваги. За свині понад 120 кг. живої ваги по 1.80—1.95 зол. за кг. живої ваги, за свині на бекон (мясні на забій і вивіз до Англії 80 до 100 кг ваги) по 1.70—1.80 зол.

ШКИРИ: За велику кінську шкіру платиться 25.45 зол., за малу 12.45 зол. за кг. телячої шкіри 3.50—4.60 зол. за тяжку худобячу шкіру зол. 1.95 за кг. за легку 1.85 зол. за кг.

—0—

ДУРНІ МІЩУХИ.

Приїхав господар з жінкою до міста бачить, як поливають улиці.

— От дурні ті міщухи каже до жінки, поливає камінь і думає, що на ньому щось виросте.

Львівські курси керманичів Самоходових

Інж. Александра Юрого

Львів, вул. Коперника ч. 54.

ведені є при найбільших варстатах і гаражах самоходових в Галичині. — Новочасні самоходи до науки їзди. — Оплата ратами. Замісцевим мешкання і опіка. — Пишіть по ілюстровані проспекти, котрі висилаємо безплатно. 2-8

ПОЗР ЗАСТУПНИКИ! Поважна і стала егзістенція. Впроваджуємо новий народний систем ощадности з високими преміями. Широки круги суспільности мають спромогу сотиковими ошаностями вже по трьох місяцях одержати велику премію. Той новий систем дає нашим заступникам спосібність до легкого позискання сталого і високого зарібку. Великі користи для ошаджуючих! Високі провізії для заступників. Головним заступникам уділяється також відпудну суперпровізію.

Зголошення приймає:

ЗАГАЛЬНЕ ЗАВЕДЕННЯ КРЕДИТОВЕ

4—8

Львів, пл. Марійська, 6—7.

Управа Ювенату оо. Редемптористів в Збоїсках п. Знесіне подає до відома, що приймає учеників до першої гімн. кл. на шкільний рік 1930. Що до блищих інформацій прошу звернутися до Управи. 3—3

МОЛОТІЛЬНЯНІ ГАРНІТУРИ

які складаються зі знаних найлучших англійських **МОТОРІВ ЛІСТЕРА**

БЕНЗИНОВИХ

5-6

НАФТОВИХ

РОПНИХ

і першорядних заграничних молотілень із подвійним приладом до чищення або молотілень широкомолотних по цінах приступних і на догідні сплати ратами поручає

Репрезентація фірми Р. А. Лістер & Ко. Лтд.

Львів, ЯГАЙЛОНСЬКА 24. — Телефон 6-29